

Hjälporganisation. Läkare utan gränser i Sverige har samlat in drygt 38 miljoner kronor till Haiti. Hela organisationen har samlat in 870 miljoner. Den summan räcker till den verksamhet som de bedriver under året som till exempel mödravård, sjukgymnastik och kirurgi. BILD: STAN HONDA

Svensk solidaritet med skalvdrabbade

När jordbävningen raserat Haiti, skänkte svenskarna pengar som aldrig förr. Ett halvår senare bor en miljon människor fortfarande i tält och landet är i skriande behov av hjälp.

Så fick den femton månader unga pojken äntligen sin operation.

Efter fem månader med ett brutet lårben.

– Det visar att sjukvården fortfarande är otillgänglig, konstaterar generalsekreterare Johan Mast hos Läkare utan gränser.

Han fick historien återberättad av två svenska narkosläkare som nyligen återvänt från Haiti, ett fragment ur det myller av öden som landet är fyllt till bredden med.

Jordskalvet inträffade på eftermiddagen den 12 januari. En halv minut senare låg delar av önationen i spillror. Omkring 220 000 människor dog, 300 000 skadades och en och en halv miljoner människor förlorade sina hem.

Värdefull snabb hjälp

Och svenskarna har lyssnat, berörts och skänkt pengar.

– Detta var helt exceptionellt. Det enda som slår den insamlingen är väl tsunamiinsamlingen, säger Thomas Sundén, vd på Charity Rating, en ideell organisation som vägleder bland hjälporganisationerna.

Viljan att hjälpa till är ett karaktärsdrag som har långtgående historiska rötter i Sverige, tror Malin Thiel, chef för insamlingarna från privatpersoner på Rädda Barnen. Tsunamikatastrofen i Sydostasien 2004 gav perspektiv.

– På gott och ont lärde vi svenskar oss en hel del efter tsunamin, och jag tror också att vi förstod hur viktigt det är med snabb hjälp, säger Malin Thiel.

För Läkare utan gränser innebar katastrofen i Haiti den största hjälpinsatsen i organisationens historia, en insats som långt ifrån är över.

Största insatsen

Läkare utan gränser i Sverige samlade in drygt 38 miljoner kronor och hela organisationen fick in 870 miljoner kronor. Den summan räcker till den verksamhet som de bedriver under året – mödravård, sjukgymnastik, kirurgi, psykiatri.

– Men vi vet inte vad som kommer att hända om en vecka eller om två månader, påpekar Johan Mast.

Regnsåsongen är i antågande.

De tropiska stormarna väntas dra in om någon månad.

– Vi tror inte att det kommer att vara förberett för alla de naturens nycker som kommer att komma framöver.

Men Läkare utan gränser ger sig inte och något bortre datum för när de kommer att lämna landet finns inte.

Sjukhus i container

I väntan på permanenta byggnader har organisationen upprättat provisoriska sjukhus. Först reste de tält, nu bygger de containersjukhus med 200 bäddar.

– Vi är inte arkitekter, vi är inte byggare. Men vi fixar ett

containersjukhus så att vi kan jobba under någorlunda drägliga förhållanden.

60 procent av alla sjukhus och vårdcentraler raserades under de 30 sekunder som jordbävningen varade. 10 procent av sjukvårdspersonalen omkom eller lämnade landet.

Organisationen slutade snabbt att örnmärka pengar till just Haiti, men fortsatte att be givarna om gåvor till fonden för akuta insatser.

– De får då lita på vår kompetens och vår kunskap att dirigera vart pengarna ska gå.

Långvarig hjälp

Men trots att engagemanget

dalar när medierna tystnar, tror och hoppas Johan Mast att folk förstår att det här inte kommer att gå över snabbt. Men också att det behövs insatser just nu.

– Det är bra att snacka långsiktighet. Samtidigt måste vi göra saker nu, säger han.

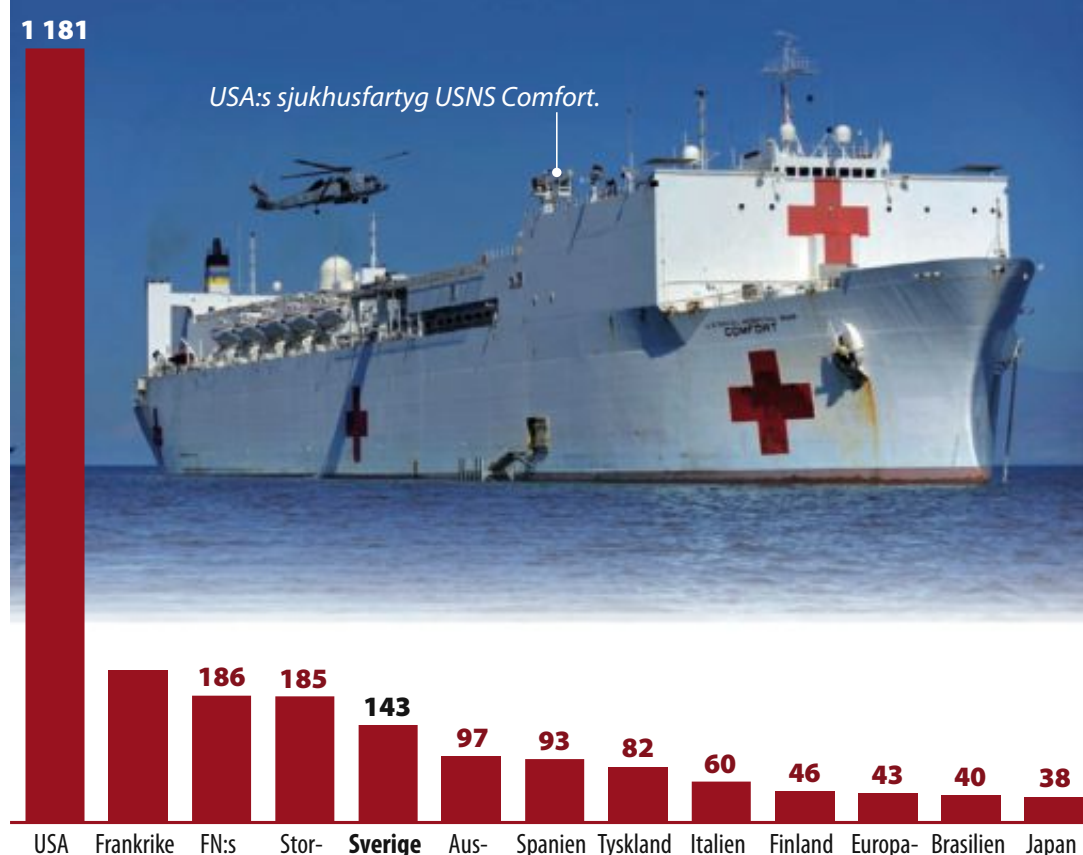
Att laga benbrott, ge sjukgymnastik, erbjuda psykologisk hjälp. Att se till att barnen har trygghet och får utbildning.

Ljusglimtar bortom det botenlösa traumat.

FREDRIK HIESCHER/TT

Bistånd till Haiti

De största givarna i miljoner kronor.

Källa: Unicef (TT)

högra kanten

En fuktig kontorsflykt

Den som svettas får gå hem. Det beslutade chefen för Berlinkontoret för en ekobrottsmyndighet och lät sina 260 anställda bestämma själva om de ville stanna kvar och jobba i värmen. "Det här beslutet bör tas innan ni svimmar...att ta lite ledigt i dag kan i många fall vara ett klokt beslut som jag har full förståelse för," skrev chefen Erik Schliephake i ett mejl och undertecknade det "med hälsningar badande i svett". Berlin har bakats i en värmebölja de senaste dagarna, med temperaturer runt 30 grader. Det är osäkert hur många av Schliephakes anställda som svettades tillräckligt mycket för att välja att lämna kontoret. (TT-AFP)

Dansk tax med kungligt bett

Danska hovtaxen Evita är på bettet igen. För fjärde gången har nu prins Henriks favoritvovve gett sig på en av de livgardister som ska skydda kungafamiljen och utdelat ett hugg. Den här gången var det värnpliktige realitystjärnan Fredrik Lilja, i Danmark känd från Paradise hotel, som råkade ut för Evitas vassa gaddar på slottet Marselisborg i Århus. Lilja fick uppsöka sjukhus för att bli omplåstrad och få en stelkrampsspruta. Prins Henrik erbjöd kompensation i form av en personlig ursäkt och en låda vin från den egna vingården, vilket Fredrik Lilja var nöjd med, skriver Kvällsposten. Nöjda är däremot inte danska hundexperter, som anser att det är något fel på antingen hundens gener eller uppfostran och förespråkar inläsning eller avlivning. Prins Henrik uppges dock inte vara intresserad av någondera av de åtgärderna. (TT)

Religiöst lärda gör bättring

Indonesiens många muslimer har fått besked om att de bör korrigeras sin böneriktning. Som alla muslimer vill de be i riktning mot den heliga staden Mecka i Saudiarabien, och nu har Indonesiens ulama – de religiöst lärda med störst auktoritet – kommit fram till att man tidigare har missbedömt hur man bör vända sig från indonesisk mark. I själva verket rättar rådet sig självt: i mars i år kom ett felaktigt besked om böneriktningen från de lärda. I världens mest folkrika muslimska land har man därför vänt sig snarast mot Afrika i bön. En annan komplicerande faktor är att det alltid finns en nisch i moskéväggen som ska visa rätt böneriktning. "Vi ska inte börja riva moskéer, vi ska bara vända oss en aning mer mot nordväst", förklarar Cholil Ridwan, ordförande i rådet. Han är inte orolig att den felaktiga böneriktningen ska ha fått olyckliga konsekvenser. "Gud hör bön ändå", säger han trosvisst. (TT-Reuters)